

๓๘

อวิชชาเป็นเหตุเป็นปัจจัย

อวิชชาเป็นปัจจัยให้เกิดสังขาร **อวิชชา ปจฺจยา สงฺขาร**
 ดังนั้นเป็นต้น **อวิชชา ความรู้ไม่จริง** มันก็กระวนกระวายนิ่งอยู่ไม่ได้ ความรณหาความรู้จริงนั้นแหละ มันก็เกิดเป็นสังขารขึ้น รู้ดีรู้ชั่ว รู้ไม่ดีไม่ชั่ว เข้าไปว่า อวิชชา ปจฺจยา สงฺขาร

อวิชชา ปจฺจยา สงฺขาร **อวิชชา** เป็นปัจจัยให้เกิดสังขาร

สังขาร เป็นปัจจัยให้เกิดวิญญาณ **ความรู้** เมื่อมีความรู้ขึ้นแล้ว

วิญญาณ เป็นปัจจัยให้เกิดนามรูป มันก็ไปยึดเอานามรูปเข้า

นามรูป เป็นปัจจัยให้เกิดสฬายตนะ มีนามรูปแล้วก็มีการอายตนะเข้าประกอบ

สฬายตนะ เป็นปัจจัยให้เกิดผัสสะ เมื่อมีการอายตนะเข้าแล้วก็รับผัสสะ

ผัสสะ เป็นปัจจัยให้เกิดเวทนา

เวทนา เป็นปัจจัยให้เกิดตัณหา ความอยากได้ดิ้นรน กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา

ตัณหา มีขึ้นแล้วเป็นปัจจัยให้เกิดอุปาทาน ความยึดถือ
อุปาทาน มีขึ้นแล้วเป็นปัจจัยให้เกิดภพ ก็ยึดถือภพต่อไป
กามภพ รูปภพ อรูปภพ เกิดด้วยอณฺทชะ เกิดจาก
สังเสทชะ โอปปาติกะ เกิดด้วยชลาพุชะ
สังเสทชะ เห่งโอโคล
อณฺทชะ เกิดเป็นฟองไข่
ชลาพุชะ เกิดด้วยน้ำ พวกมณฺษย์
โอปปาติกะลอยขึ้นบังเกิดอย่างพวกรวดดา สัตว์นรก นี่
โอปปาติกะ
นี่ที่เกิดขึ้นได้เช่นนี้ก็เพราะอวิชชานั้นเอง ไม่ใช่อื่น ถ้า
อวิชาไม่มีแล้วเกิดไม่ได้

อวิชชานะเป็นเหตุด้วย แล้วเป็นปัจจัยด้วย

นี่เราท่านทั้งหลายเป็นหญิงเป็นชาย เกิดมาได้อย่างนี้

จากพระธรรมเทศนาเรื่อง “ธรรมทั้งหลายเกิดแต่เหตุ”

๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๗